

उज्जयस (wie eben) m. N. eines Berges in Surāshṭra H. 1031. MBh. 3, 8347. 8349. LIA. I, 572, N. 1. Vielleicht identisch mit उज्जित (Prākṛt) COLEBR. Misc. Ess. II, 212.

उज्जयिनी (f. von उज्जयिन् und dieses wie eben) = उज्जयनी H. 976. VJUTP. 102. MEGH. 28. VID. 1. VET. 1, 9. RĀGĀ-TAR. 3, 125.

उज्जिह्वस्त्व (उज्जिह्व, 2. imperat. von रुन् mit उद्, + स्त्व) gaṇa मयूष्यसकादि zu P. 2, 1, 72.

उज्जानक m. N. pr. eines Tirtha MBh. 3, 10552. 13, 1744. HARIV. 678. Die Form उज्जालक erscheint MBh. 3, 13530. 13538. Wohl aus उज्जान entstanden; vgl. LIA. I, 587. fg.

उज्जामन (von जम् mit उद्) n. Blutbad AK. 2, 8, 83.

उज्जिघ्न (von घ्रा mit उद्) adj. Vop. 26, 34.

उज्जिति (von जि mit उद्) f. Steg VS. 2, 15. ÇAT. Br. 4, 8, 2, 1. fgg. 5, 1, 2, 3. KĀTJ. ÇR. 10, 7, 14. So heissen die Verse VS. 9, 31. fgg. (wegen der darin vorkommenden Worte उज्जयतमुज्जेषम् u. s. w.) ÇAT. Br. 5, 2, 2, 16. KĀTJ. ÇR. 14, 3, 28.

उज्जिह्वान N. pr. einer Gegend VARĀH. BṚH. S. in Verz. d. B. H. 240 (14, 2). — Vgl. जैज्जिह्वानि und उज्जिह्वाना.

उज्जीविन् (von जीव् mit उद्) m. N. pr. eines Rathgebers von Megha-varṇa, einem König der Krähen, PAÑKĀT. 149, 11, 13.

उज्जम्भ (von जम्भ् mit उद्) adj. 1) gähmend: उज्जम्भवदनाम्भोजा SĀH. D. 53, 14. — 2) aufgeblüht H. 1127.

उज्जम्भा (wie eben) n. das Gähnen, Schnappen SUÇR. 2, 344, 12.

उज्जम्भित (wie eben) 1) adj. aufgeblüht. — 2) n. Anstrengung, Bemühung H. an. 4, 101. MED. I. 190.

उज्जेष (von जि mit उद्) adj. siegend AV. 4, 17, 1. ÇAT. Br. 5, 1, 2, 3. KĀTJ. ÇR. 14, 2, 11. उज्जेषवत् das Wort उज्जेष enthaltend ÇAT. Br. 5, 1, 2, 3.

उज्जेषिन् (wie eben) m. N. eines der sieben Marut VS. 17, 85.

उज्ज (von उद् mit ज्या) adj. mit abgespannter Sehne: उज्ज (sic) धनुर्धियं कृत्वा BṚH. ĀR. Up. 3, 8, 2. उज्जधन्वन् KĀTJ. ÇR. 22, 3, 17. — Vgl. विज्ज und 2. उज्ज.

उज्ज्वल (von ज्वल् mit उद्) 1) adj. f. glänzend, strahlend (auch in übertr. Bed.) TRIK. 3, 346. H. 1435. an. 3, 626 (दीप्त, विशद, विकसिन्). MED. I. 63 (eben so). MBh. 3, 10073. R. 1, 31, 16. 2, 97, 19. 3, 34, 25. 5, 13, 22. 13, 33. 6, 112, 18. SUÇR. 1, 22, 11. 18. 2, 141, 17. MĀKĀH. 40, 12. 82, 18. 136, 10. BRAHMA-P. in LA. 32, 10. KĀURAP. 23. KATHĪS. 4, 6. 19, 55. 21, 7. PRAB. 21, 5. 23, 13. 49, 2. 107, 19. SĀH. D. 34, 10. 47, 9. — 2) m. Liebe AK. 4, 1, 7, 17. H. an. MED. — 3) f. ०ली Name eines Metrums (4 Mal —————) COLEBR. Misc. Ess. II, 160 (VII, 21). — 4) n. Gold RĀGĀN. im ÇKDr.

उज्ज्वलन (wie eben) n. Feuer oder Gold: उज्ज्वलनसंकाशम् (रथम्) R. 2, 40, 14.

उज्ज्, **उज्जति** verlassen, fahren lassen, aufgeben DhātUP. 28, 21. तल्पमुक्ता चकार RAGH. 3, 75. अथपि नोक्ता हरः किल कालकूटम् KĀURAP. 30. न श्वेतभावमुक्ताति शङ्खः PAÑKĀT. IV, 76. तान्प्रति मानमुक्ता BHARTṚ. 2, 13. प्राणानोक्तात् BHATT. 13, 84. यतिष्ये देहमुक्तातुम् KATHĪS. 3, 128. 22, 155. उज्जित H. 1473. MBh. 1, 3061. 2, 2421. R. 2, 30, 20. 114, 17. ÇIK.

14, 19. 41. VIKR. 147. ÇRĀṆGĀT. 10. RAGH. 1, 40. 51. KATHĪS. 20, 14. PRAB. 24, 2. अविरतोऽज्जितवारिविपाण्डुभिः (अम्बुदैः) KĀTJ. 3, 6. प्राणीर्नोऽज्जितौ PAÑKĀT. 80, 10. स्वेदमलोऽज्जित frei von Schweiss und Unreinigkeit H. 37. vermeiden, entgehen: अवाच्यमुक्ता RAGH. 8, 83. ÇICUP. 1, 63. 4, 63. — Eine aus der Verbindung von उद् + क्ता entstandene Wurzelform.

— प्र dass.: प्रोऽज्जित सदान्धवाः — नरान् PAÑKĀT. V, 22. स्वगृहिणी प्रेष्यपि प्रोऽज्जिता PRAB. 23, 16. प्रोऽज्जितप्राणाः PAÑKĀT. I, 333. लिखिततमपि ललाटे प्रोऽज्जितुं (entgehen) कः समर्थः ad HIT. I, 17.

— सम् dass.: प्राणान्समुज्जति PAÑKĀT. I, 343. समुज्जित AK. 3, 2, 56. समुज्जितकामसमन्वयः PRAB. 100, 12. सङ्गसमुज्जित frei von 11, 9. भुक्त-समुज्जित n. Ueberbleibsel vom Essen AK. 2, 9, 56. H. 426.

उज्ज (von उज्ज्) adj. aufgebend, vergessend: ब्रह्मोऽज्जिता das Vergessen der heiligen Schrift M. 11, 56.

उज्जान (wie eben) n. das Aussetzen, aus-dem-Wege-Schaffen: उज्जिष्ठविमूत्रयक्षोऽज्जानम् MIT. 267, 13.

उज्ज्, **उज्जति** und **उज्जति** nachlesen DhātUP. 7, 36. 28, 13. उज्जन् MBh. 3, 15423. 14, 2718. शिलानप्युज्जतः (gen. partic.) M. 3, 100. वदराप्युज्जति P. 4, 4, 32. Sch. उज्जिता 8, 4, 58. Sch.

— प्र verwischen: इति पादेन लिखितं प्रोऽज्जति MĀKĀH. 140, 23.

उज्ज् (von उज्ज्) m. P. 6, 1, 160. Nachlese (besonders der einzelnen Körner) H. 863 (nach dem Sch. auch n.). शिलोऽज्जम्पाददीत विप्रो ऽजी-वन्त्यस्ततः । प्रतिग्रहोऽज्जितः श्रेयास्ततो ऽप्युज्जः प्रशस्यते ॥ M. 10, 112. कायमुज्जेन वर्तयेत् R. 2, 24, 2. उज्ज् मार्गयेत् MBh. 3, 15424. उज्जम्प्रात-वान् 14, 2719. उज्जोपजीविन् 3, 15423. उज्जधर्मन् 15425. उज्जपठ RAGH. 3, 8. उज्जवृत्ति von der Nachlese lebend M. 8, 260. MĀH. 14, 2695. 2712. 2720. 2755. R. 2, 32, 34. = उज्जशील PURĀṆA im ÇKDr. उज्जशिल n. Nachlese von Aehren und Körnern AK. 2, 9, 2 (nach einem Schol. auch उज्जसिल). TRIK. 3, 3, 152. M. 4, 5. शिलोऽज्ज् dass. 7, 33. JĀGĀN. 1, 128. शिलोऽज्जवृत्ति MBh. 3, 15407.

उज्जन् (wie eben) n. das Nachlesen, Auflesen von Körnern auf Märkten u. s. w. BHĀG. P. im ÇKDr.

उज्ज m. Laub, Gras BHARATA zu AK. im ÇKDr. — Aus dem folgenden Worte gefolgert.

उज्ज m. n. eine Laubhütte der Asketen AK. 2, 2, 6. H. 994. MBh. 13, 147. R. 1, 48, 22. 2, 91, 9 (m.). 100, 4, 24. ÇĀK. 96. ad 78. RAGH. 1, 50. 52. KUMĀRĪS. 3, 17. BRAHMA-P. in LA. 36, 17.

उज्ज्, **घौठति** (उपधाते) DhātUP. 9, 53.

उज्ज् (संस्कृते) eine aus उज्ज् abstrahierte Sautra-Wurzel.

उज्ज 1) f. n. Stern (wohl aus उज्ज् 2. gefolgert) AK. 1, 1, 2, 22. H. 107. RAGH. 10, 65. — 2) n. Wasser (aus उज्ज् 1. gefolgert) BHARATA zu AK. im ÇKDr.

उज्ज n. TRIK. 3, 3, 7. SIDDH. K. 249, a, 11. 1) Floss, Nachen, n. AK. 1, 2, 2, 11. m. H. 879. an. 3, 440. m. n. TRIK. 3, 3, 274. MED. p. 13. ब्रह्मोऽज्जयेन प्रतरेत विद्वान्मोतांसि सर्वाणि भयावहानि ÇVETĪÇV. Up. 2, 8. उज्जयवस्तार MBh. 1, 3487. 3, 10983. केनोऽज्जयेन परलोकां नदी तरिष्ये MĀKĀH. 123, 20. ततिर्षुर्दुस्तरं मोक्षाडुज्जयेनास्मि सागरम् RAGH. 1, 2. am Ende eines adj. comp. f. आ MBh. 16, 140. — 2) m. (der nachenförmige Halbmond) Mond TRIK. 1, 1, 87. 3, 3, 274. H. an. MED. अथप्यद्वयं तस्य रश्मिवत्तमि-